О Б Щ И Н А Р О М А Н

Д О К Л А Д

ОТНОСНО: Съставянето на бюджета на Община Роман за 2025 година

На основание на чл.84,ал.1 от Закона за публичните финанси, във връзка с разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 година, Указанията по съставянето на общинските бюджети от страна на МФ, Дирекция „Финанси на общините", РМС № 93/25.02.2025 г. – за единните разходни стандарти за делегираните от държавата дейности през 2025 година, уведомителните писма на НСОРБ, специалистите от Дирекция „ФСД и АПИО" към Общинската администрация, заедно със специалистите от второстепенните разпоредители с бюджет, разработиха и съставиха бюджета на Община Роман за 2025 година по пълна бюджетна класификация по приходите и разходите, разпределен по функции, групи, дейности и параграфи, съгласно Единната бюджетна класификация за 2025 година.

Разработването на бюджета на общината за 2025 година в частта на делегираните от държавата дейности се осъществи в съответствие изискванията на чл.53, чл.54, и чл.56 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 година, съобразено и с разпоредбите и условията, спуснати от Министерството на финансите.

Бяха спазени изискванията на РМС № 93/25.02.2025 г. – за разделение на дейностите, финансирани чрез общинските бюджети на местни и делегирани от държавата и за определянето на стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности за Община Роман през 2025 година.

Бюджетът на общината за държавните и местните дейности, както и тези с дофинансиране се разработи съвместно с главните счетоводители и изпълнителите по „Бюджет и финанси" към второстепенните разпоредители с бюджет.

Специално за функция „Образование" участие взеха и директорите на училища, на които и през 2025 година, както и в предходните 16 години им са предоставени, съгласно нормативните актове пълни правомощия по бюджетите си в частта на делегираните от държавата дейности в поверените им общообразователни училища, финансирани чрез общинския бюджет. Общинският бюджет се състави в лева по пълна бюджетна класификация и тримесечно разпределение в съответствие с приходните и разходните параграфи, дейности, групи и функции, утвърдени с ЕБК за 2025 година в общ размер по прихода и разхода на: **18 931 424** лева.

3130 Роман, бул. Христо Ботев № 132-136
тел.: 09123/20 64, факс: 09123/2349
e-mail: roman@roman.bg
web: www.roman.egov.bg

По приходната част:

Бюджетът на общината се състави на основата на:

1. Бюджетната прогноза за постъпленията от окончателния годишен патентен данък и имуществените данъци по Закона за местните данъци и такси;

2. Общата субсидия за делегираните от държавата дейности, утвърдена с чл.53 от ЗДБРБ за 2025 година;

3.Общата изравнителна субсидия, трансфера за зимно поддържане и снегопочистване, както и трансфера за други целеви разходи за местните дейности утвърдени със същия член от Закона;

4. Целевата субсидия за капиталовите разходи за общината утвърдена с чл.53 от ЗДБРБ за 2025 година;

5. Постъпленията от неданъчни приходи от операции с общинско имущество, местни такси, глоби, лихви и други неданъчни приходи с общински характер;

6. Приходи от концесии;

В частта на държавните приходи са включени следните приходоизточници:

1. Обща субсидия, утвърдена с чл.53 от ЗДБРБ за 2025 г. в размер на: **10 334 371** лева, която представлява в относителен дял към общия размер на бюджета – **54,59%**;

2. Целева субсидия за капиталови разходи – **0 лева**, което възлиза в относителен дял на **0,00%** спрямо цялостния размер на бюджета;

4. Събрани средства за плащания към сметки за средства от ЕС: **- 5 851** лева, което в относителен дял към общия размер на общинския бюджет е: **- 0,03%**;

3.Преходен остатък от 2024 г. за държавни дейности за 2025 г. – **4 222 976** лева, което представлява **22,30%** от цялостния размер на общинския бюджет;

В приходната част на бюджета на общината за 2025 година, приходите за държавни дейности са в общ размер на **14 551 496** лева и заемат **76,86%** от общия размер на бюджета;

При разпределянето на бюджетните кредити за финансирането на държавните дейности са взети под внимание и са спазени указанията, както и са взети предвид утвърдените тримесечни разпределения на общата субсидия за държавните дейности на национално ниво, съгласно чл.56, ал.1 от ЗДБРБ за 2025 година.

В частта на приходите с общински характер са предвидени/разчетени/:

1. Постъпленията от окончателния годишен патентен данък – **3 800** лева, които представляват **0,02%** от общия размер на бюджета на общината;

2. Постъпленията от данък върху таксиметров превоз на пътници в размер на **300** лева, които представляват **0,00%** от общия размер на бюджета на общината;

3. Местните данъци са в размер на **420 200** лева, което в относителен дял към общия размер на бюджета е **2,22%**;

4. Общата изравнителна субсидия е **1 200 500** лева, което възлиза на **6,34%**;

5. Трансферът за зимно поддържане и снегопочистване – **133 200** лева, което представлява **0,70%** в относитилен дял спрямо общия размер на бюджета;

6. Целева субсидия за капиталови разходи за местните дейности в общ размер на **1 089 000** лева, която възлиза на **5,75%** от общия размер на общинския бюджет;

7. Трансфер за други целеви разходи за местни дейности: **33 300** лева, което възлиза на **0,18%** в относителен дял спрямо общия размер на общинския бюджет;

8. Неданъчните приходи са в размер на **1 065 405** лева, което представлява **5,63 %** от общия размер на бюджета;

В това число по групи приходи:

а/ Приходи и доходи от собственост – **188 000** лева, което е **0,99%** от общия размер на бюджета;

б/ Общински такси – **756 238** лева, което възлиза на **4,00%** в относителен дял;

в/ Глоби, санкции и наказателни лихви – **40 000** лева, което прави **0,21%** от общия размер на бюджета;

г/ Други неданъчни приходи - **40 000** лева, което възлиза на **0,21%** от общия размер;

д/ Внесени ДДС и други данъци върху продажбите : - **8 000** лева, което е: **-0,04%** от бюджета на общината;

е/ Постъпления от продажби на общинско имущество по програма за 2025 година – **13 167** лева, което е **0,07%** от цялостния размер на бюджета;

ж/ Приходи от концесии – **36 000** лева**,** което представлява в относителен дял спрямо бюджета – **0,19%**;

9. Средства за отчисления по чл.60 и чл.64 от ЗУО и Наредба № 7/2013 година: - **161 200** лева, което е: **-0,85%;**

10. Дългосрочен заем от банка в страната през 2025 г.: **0** лева, което прави в относителен дял спрямо общия размер на бюджета **0,00%;**

11. Погашение по дългосрочен заем към банка в страната за 2025 г.: - **55 714** лева, което в относителен дял е: - **0,29%**;

12. Трансфери към сметки за средства от ЕС: - **0** лева, което прави - **0,00%** дял;

13. Преходен остатък от 2024 г. за местни дейности за 2025 г. – **651 437** лева, което представлява **3,44%** от общия размер на общинския бюджет.

В крайна сметка сформираните приходи за местните дейности и дейностите с дофинансиране възлизат общо в размер на: **4 379 928** лева, което представлява **23,14%** в относителен дял спрямо общия размер на общинския бюджет;

Спазени са разпоредбите на чл.56 от ЗДБРБ за 2025 година – по текущото разпределение на бюджетните средства в местните дейности;

По разходната част:

Бюджетните кредити за разходи в общинския бюджет са разработени в съответствие действащите законови и подзаконови нормативни актове, както и с възприетата Стратегия за развитие на общината, съгласно Единната бюджетна класификация на разходите за 2025 година.

При съставянето на общинския бюджет размера на заделените /разчетените/ бюджетни кредити за финансиране на делегираните от държавата дейности, както и натуралните показатели, свързани с тях, бяха съобразени с определените такива в чл.53, чл.54 и чл.56 от ЗДБРБ за 2025 година.

Средствата за работни заплати за държавните дейности в общинския бюджет за 2025 година са определени на основата на достигнатите средни месечни брутни работни заплати към 01.01.2025 г. - с увеличения за отделните направления, съобразно нормативните актове за всеки отрасъл и числеността на персонала, която е съгласувана с отрасловите министерства и съгласно Методическите указания, свързани с тях и по реда на ПМС № 67/14.04.2010 г. и последващите изменения и допълнения до настоящия момент. Освен това са отразени и съобразени и на базата на новата минимална работна заплата за страната, в размер на 1077 лева, която влиза в сила от 01.01.2025 година.

За всички останали дейности, извън делегираните от държавата дейности, числеността на персонала и свързаните с това бюджетни кредити за заплати и осигурителни вноски, както и веществената издръжка са за сметка на общата изравнителна субсидия и местните приходи с общински характер по бюджета на общината за 2025 година, съобразени с горното Постановление, както и с влизането в сила на новата МРЗ за страната в размер на 1 077 лева, считано от 01.01.2025 година.

Средствата за работни заплати и осигурителни вноски в държавна дейност 122 „Общинска администрация” са разчетени на базата на персонала, утвърден с Решение № 185 от Протокол № 13/29.09.2012 г. на общинския съвет и достигнатата средна месечна брутна работна заплата към 01.01.2025 година. На кмета на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, както и на персонала в общинската администрация са утвърдени и определени средствата за работна заплата, съгласно разчетените средства по ЗДБРБ за 2025 година. Също така са предвидени /разчетени/ средства за дофинансиране с общински приходи в Общинската администрация.

Текущата издръжка за дейността е разчетена със средства от общата изравнителна субсидия, утвърдена за общината по ЗДБРБ за 2025 г., както и от разчетените собствени общински приходи по бюджета на общината за 2025 година.

Средствата за работни заплати и осигурителни плащания в дейност 123”Общински съвет” – на председателя на общинския съвет и общинските съветници са разчетени, съгласно чл.34 от ЗМСМА, както и по реда на Правилника за организация на дейността на Общински съвет – Роман.

Издръжката, свързана с дейността е разчетена със средства от общата изравнителна субсидия, собствени общински средства, като същата е съобразена с нормативните актове, свързани с този вид дейност по бюджета на общината за 2025 година.

В сферата на Функция „Образование” годишния размер на средствата за работни заплати и осигурителните вноски върху тях, са формирани на основата на утвърдената численост на персонала, съгласно единните разходни стандарти и достигнатата средна месечна брутна работна заплата, съгласно вътрешните наредби за отрасъла към 01.01.2025 година, завишени със съответните ръстове, съгласно нормативните актове в Образование.

Със средствата, които са разчетени по реда на РМС № 93/25.02.2025 г., както и с добавените средства от страна на общинския бюджет, ангажирани от реализирания преходен остатък към 31.12.2024 година в частта на държавните дейности за Функция „Образование”, се осигурява протичането на нормален учебно-възпитателен процес в Отрасъла през 2025 година, както в училищното, така и в детското образование.

Усилията и основната задача на директорите, главните счетоводители и специалистите от Направление „Образование” и дирекция „ФСД и АПИО” при ОбА-Роман са насочени изцяло по отношение на осигуряване на най-приоритетните разходи, а именно – заплатите на персонала и осигурителните вноски, свързани с тях за 2025 година, а в рамките на останалите свободни бюджетни кредити – за издръжка за училищните и детски дейности и тяхното усвояване по най-ефективния начин.

През течение на 2025 година ще бъдат предоставени допълнителни целеви средства от Републиканския бюджет за заплащане на превозните разноски на педагогическия персонал в детските градини и общински училища, за учебници и учебни помагала, за ученически спортни пособия, както и за разликите по натуралните показатели между ЗДБРБ за 2025 г. и образователната Информационна система „АДМИН-М” към МОН за 2025 година, както и средства по Национални програми от МОН.

Съгласно разпоредбите на РМС № 93/25.02.2025 г. поради нормативното отпадане на таксите в детските градини, считано от 01.01.2025 г. нормативно отпада ангажимента на общините да заделят и разчитат средства за веществена издръжка в детското образование от общата изравнителна субсидия и приходите от местни данъци и такси, както и от преходния в общинския бюджет. Отговорността става държавна - от стандартите за държавните дейности – чрез общата допълваща субсидия за държавните дейности.

В стандарта за издръжка на съответните дейности са разчетени и средства за отопление, осветление, СБКО, квалификация и преквалификация на учители, транспорт на ученици над 16 години, текущ ремонт, текуща издръжка и други приоритети.

Съгласно разпоредбите на Закона за предучилищно и училищно образование и указанията на МФ, ЗДБРБ за 2025 г. и ПМС № 28/16.04.2025 г., в общинския бюджет не са предвидени средства за превоз на ученици. Същите ще се предоставят целево от Републиканския бюджет през 2025 година чрез Министерството на финансите.

Формулата за разпределение на средствата в сферата на образованието, в частта на делегираните от държавата дейности, прилагащи системата на делегирани бюджети, което се полага по единни разходни стандарти и допълнителни компоненти се съгласува с директорите и се предоставя на общообразователните училища в общината.

Във Функция „Здравеопазване" по бюджета на общината за 2025 година са разчетени средства като държавни дейности – за заплати и осигурителни плащания за дейностите: „Детски ясли" и „Здравни кабинети". Текущата издръжка за същите дейности е държавна отговорност. Със собствени общински средства общината дофинансира недостига по стандарти за издръжката на заетите във Функция „Здравеопазване".

По бюджета на общината за 2025 година не са предвидени средства за хемодиализираните болни. Същите се поемат от Министерството на здравеопазването чрез Центровете за спешна медицинска помощ и през 2025 година.

По Функция „Отбрана и сигурност" чрез стандартите са предвидени /разчетени/ средства за заплати и осигурителни вноски на денонощните дежурни по общински съвет по реда на ПМС № 212/1993 година, както и съответната издръжка за тях.

Разчетена е издръжка за офис за военен отчет.

Разчетени са средства за отбранително-мобилизационна подготовка, както и за изпълнителите по поддръжка на ПУ, РПУ, СПХ - пунктовете, съгласно ПМС № 351/1997 г.

Предвидени са средства за материално стимулиране на 5 бр.обществени възпитатели, съгласно Наредба № 2/1999 г. на Централната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към МС (ЦКБППМН).

Разчетени са средства за издръжка на детските педагогически стаи в изпълнение на ал.3 от ЗБППМН, както и за Общинската комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните по Наредба № 3/2005 година, също така и за издръжка на районен полицейски инспектор.

В часта на държавните дейности, съгласно РМС № 93/25.02.2025 г. са разчетени средства по стандарти и за доброволното формирование на територията на общината.

Съгласно Указанията на Министерството на финансите, Дирекция „Финанси на общините" в частта на местните дейности са заделени средства за първоначални разходи, свързани с превантивна дейност, както и за ликвидиране на последиците от стихийни бедствия и крупни производствени аварии, управление при кризи.

Във Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи" са разчетени бюджетни кредити за възнаграждения, осигурителни плащания и издръжка на местните дейности: „Домашен социален патронаж" и „Клуб на пенсионера", а за „Програма за временна заетост" – само в частта за материална издръжка. Същите се финансират със средства от общата изравнителна субсидия, собствени общински приходи и преходен остатък.

В частта на държавните дейности в тази функция са разчетени бюджетни средства за: КСУДС – Роман и КСУДУ – Роман за следните социални услуги: „Центрове за настаняване от семеен тип", „Преходно жилище" и „Дневен център за деца с увреждания". Социалната услуга „Център за обществена подкрепа" и социалната услуга „Асистентска подкрепа", се осъществява от общината. Средствата за тези делегирани от държавата дейности са определени със стандарти, съгласно РМС № 93/25.02.2025 г. – чрез общата субсидия за държавните дейности, утвърдена със ЗДБРБ за 2025 година.

Съгласно указанията, общинския бюджет за 2025 година чрез собствени средства осигурява дофинансиране на Националната програма „От социални помощи към осигуряване на заетост” – за осигурителни вноски и други доплащания на социални и лични асистенти и на заетите в общината, както и за програмата „Личен асистент”.

В тази функция се разчитат и се изпълняват през годината и средствата за присъдени издръжки, които се изплащат чрез общината на засегнатите лица по тези случаи чрез заяви към МФ за субсидирането на тези дейности по текущото касово изпълнение на бюджета през 2025 година. Същите разходи не се залагат в първоначалния бюджет.

Във Функция „Жилищно строителство, БКС и ООС” разчетените бюджетни кредити за заплати, осигурителни вноски и издръжка във всички дейности в този отрасъл са изцяло с местен характер и са отговорност на общината, като същите са обезпечени със средства от собствени приходоизточници, общата изравнителна субсидия, капиталови разходи, преходен остатък за местни дейности и трансфери за местни дейности.

Тук се разчитат средствата за поддържането на уличната мрежа, уличното осветление и площадите на територията на населените места в общината, както и организираното сметопочистване, сметосъбиране, сметоизвозване и обезвреждане на депа, съгласно утвърдената план-сметка за 2025 година по решение № 149, Протокол № 15/30.12.2024 г. на общинския съвет, както и средства за дезинсекция и дератизация .

По Функция „Почивно дело, култура, спорт, туризъм и религиозни дейности” в изпълнение на чл.23, ал.1 и ал.2 от Закона за народните читалища и РМС № 93/25.02.2025 година са разчетени бюджетни средства под формата на субсидии за читалищата, като организации с нестопанска цел, като държавна дейност. Общата субсидирана численост за **11** броя читалища, утвърдена от МК за общината е **18 субсидирани** бройки.

Средствата са утвърдени и разчетени за читалищата, които са регистрирани в съда, като юридически лица с нестопанска цел и са вписани в регистъра на Министерството на културата, съгласно изискванията на чл.9, ал.1 и чл.10, ал.2 от Закона за читалищата с комисия, определена със заповед на кмета на общината, в която участват и представители на всички регистрирани читалища в общината.

На основание чл.133, ал.2, т.1 от Закона за физическото възпитание и спорта са предвидени средства за финансиране и подпомагане на спортни клубове и спортни дружества, чиито седалища и дейност са на територията на общината.

Разчетени са бюджетни средства в общинския бюджет в частта на местните дейности и за дейностите: „РТВ”, „Обредни домове и зали” и „Други дейности по културата” – за заплати, други възнаграждения и плащания, осигурителни вноски, както и за издръжка на същите със средства от общата изравнителна субсидия и собствени приходоизточници.

Средства за физическо възпитание и спорт на децата в предучилищните детски заведения и учениците в основните и средните училища, съгласно ПМС №129/2000 г. не са предвидени в първоначалния бюджет на общината за 2025 година, тъй като съгласно указанията на МФ същите се предоставят целево текущо през годината.

В сферата на функция „Икономически дейности и услуги” са предвидени бюджетни средства за поддръжка на IV-то класната общинска пътна мрежа на територията на общината, както и за зимно поддържане и снегопочистване на същата, съгласно Указанията на Министерството на финансите.

В тази функция са разчетени средства в местните дейности за туризъм, за общинския пазар и тържище, за организиране на мероприятия за улавяне, обезпаразитяване и кастриране на безстопанствените и бездомни кучета, както и за други дейности по икономиката.

Във Функция „Други некласифицирани разходи” са разчетени разходи за лихви по заеми и за други текущи разходи на общината през 2025 година, свързани с плащания на лихви.

В общинския бюджет за 2025 година по реда на чл. 95 от Закона за публичните финанси е предвиден /разчетен/ вътрешен резерв за непредвидени, неразчетени и неотложни разходи за местни дейности.

Капиталови разходи:

По бюджета на общината за 2025 година са разчетени капиталови разходи в общ размер на: **4 378 965** лева**,** от които: целева субсидия за капиталови разходи, съгласно чл.53 от ЗДБРБ за 2025 г. – **1 089 000** лева от Републиканския бюджет чрез СЕБРА; целеви капиталови разходи разпределени по обекти от преходен остатък от 2024 година – **5 211** лева; целеви трансфер по ПМС № 222 от 2023 г. – **1 749 143** лева; по ПМС № 423 от 2024 г. – **981 130** лева, други целеви трансфери, разпределени по обекти – преходен остатък от 2024 година – **288 912** лева; средства от продажби на общинско имущество – преходен остатък от 2024 година – **131 695** лева; капиталови разходи от продажби на общинско имущество по програма през 2025 година – **13 167** лева; капиталови разходи от дарения – преходен остатък от 2024 г. – **120 707** лева.

Спазено е разпределението на средствата за капиталовите разходи по реда на чл.53 и чл.56, ал.2 и ал.3 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 година.

Извънбюджетни сметки и фондове:

По бюджета на общината за 2025 година е разчетена план-сметка /индикативен годишен разчет/ за извънбюджетните сметки и фондове със средства от ЕС по приходите и разходите в общ годишен размер на: **2 189 135** лева и обща планова банкова наличност в края на 2025 година в размер на **0** лева.

В това число същата е разпределена по видове приходоизточници, както следва: за приходите и разходите на извънбюджетната сметка на общината със средства от **Националния фонд към МФ /КСФ**/– по прихода и разхода в общ размер на: **628 909** лева, остатък в края на годината – **0** лева; по програми и проекти от **Държавен фонд „Земеделие”** са разчетени по прихода и разхода средства в общ размер на: **1 560 226** лева, остатък в края на годината – **0** лева;

Общинската администрация в процеса на текущото касово изпълнение на общинския бюджет за 2025 г. ще се стреми в максимална степен да спазва приоритетите, определени със ЗДБРБ за 2025 г.; разпоредбите на Постановлението на МС № 28/16.04.2025 г. - за изпълнението на Държавния бюджет на Република България за 2025 година; Закона за публичните финанси; Указанията на МФ; РМС № 93/25.02.2025 г. – за единните разходни стандарти за делегираните от държавата дейности за 2025 г., както и решенията на общинския съвет, отнасящи се по съставянето и изпълнението на бюджета на общината за 2025 година.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „ФСД и АПИО”: /ХРИСТО ХРИСТОВ/

КМЕТ НА ОБЩИНА РОМАН: /ВАЛЕРИ РОЛАНСКИ/

3130 Роман, бул. Христо Ботев № 132-136
тел.: 09123/20 64, факс: 09123/2349
e-mail: roman@roman.bg
web: www.roman.egov.bg

3130 Роман, бул. Христо Ботев № 132-136
тел.: 09123/20 64, факс: 09123/2349
e-mail: roman@roman.bg
web: www.roman.egov.bg

3130 Роман, бул. Христо Ботев № 132-136
тел.: 09123/20 64, факс: 09123/2349
e-mail: roman@roman.bg
web: www.roman.egov.bg